

Raadsvergadering	
Volgnummer	80-2023
Onderwerp	Wijziging GR per 1 juli 2024 van de gemeenschappelijke regelingen BsGW, Geul en Maas, GGD Zuid-Limburg, HCL, Omnibuzz, RUD Zuid-Limburg, Veiligheidsregio Zuid-Limburg en KBL
Domeinvergadering	Algemene Zaken
Registratienummer	2023.03917
Collegevergadering	26-09-2023
Portefeuillehouder	Coördinerend wethouder Fokke
Afdeling	Team juridisch advies en rechtsbescherming CAHM Brouwers Telefoonnummer: 06-11531233 Nicole.Brouwers@maastricht.nl
Behandelend ambtenaar	
Bijlagen	<p>B_1a: 8 ontwerp gemeenschappelijke regelingen BsGW, Geul en Maas, GGD Zuid-Limburg, HCL, Omnibuzz, RUD Zuid-Limburg, Veiligheidsregio Zuid-Limburg en KBL;</p> <p>B_1b: 4 aanbiedingsbrieven;</p> <p>B_2a.: Toelichtend memo d.d. 12 juni 2023 BZ en Cooperation;</p> <p>B_2b.: Document "wijzigingen naar aanleiding van de informatiesessies" met colleges, raden, GS, PS, AB en DB van het waterschap en</p> <p>B_2b.: Voorlichting door Anouk Hofman van Boels Zanders en Rob de Greef 30 januari 2023 aan gemeenteraden;</p> <p>B_2c.: 2 verklarende documenten per GR waarin enerzijds alle wijzigingen zichtbaar zijn gemaakt en anderzijds de wijzigingen zijn gemotiveerd die aanvullend zijn gedaan;</p>

B_3: Het eensluitende concept-Raadsbesluit;

B_4:

- Bgl email 4 september 2023 bij legal opinion nav overleg secretarissen op schaal Limburg inzake brieven diverse gemeenten;
- Brieven colleges gemeenten Brunssum, Voerendaal en Stein inzake uitgangspunten;
- Handreiking Noord limburgse gemeenten aan de gemeenteraden van de Noord limburgse gemeenten;
- Legal opinion 4 sept 2023 van Boels Zanders en Rob de Greef inzake handreiking Noord-Limburg en brieven Brunssum Voerendaal en Stein.

B_5.:

- Concept zienswijze 15 sept 2023 gemeenteraad Maastricht tk aan college;
- Memo van Raadsgriffie aan cie BenV van 25 sept 2023 inzake concept-zienswijze gem raad Maastricht.

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) gewijzigd. Een aantal wijzigingen dient voor 1 juli 2024 geïmplementeerd te zijn in iedere gemeenschappelijke regeling. Het gaat dan om nieuwe instrumenten waarmee de raad in een betere informatiepositie wordt gebracht. Het college heeft de raad een achttal ontwerp wijzigingsbesluiten toegezonden. De raad mag daar nu zijn zienswijze over kenbaar maken.

Beslispunten

1. De gemeenteraad besluit overeenkomstig artikel 1, derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen (evenals overeenkomstig de artikelen 51, 61 en 95) zijn zienswijze voor 30 november 2023 in te dienen, door toezending aan het college, omtrent de ontwerp wijzigingsbesluiten (bijlage 1);
2. Kennis te nemen van de toelichting op de wijzigingen en de overige in de bijlagen opgenomen stukken.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: WGR) gewijzigd. Het voornaamste doel van de wijziging is het verbeteren van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de raden.

Sommige wijzigingen zijn direct per 1 juli 2022 in werking getreden. Bijvoorbeeld de gewijzigde termijnen rondom de P&C stukken van de gemeenschappelijke regelingen.

Andere wijzigingen dienen voor 1 juli 2024 geïmplementeerd te zijn in iedere gemeenschappelijke regeling. Het gaat dan om nieuwe instrumenten waarmee de raden in een betere informatiepositie worden gebracht.

Deze nieuwe instrumenten hebben betrekking op:

- *Een facultatieve zienswijzeprocedure voor besluiten*

De wetwijziging verplicht om in de regeling af te wegen of en zo ja, op welke andere besluiten (van het openbaar lichaam), de raden in de gelegenheid worden gesteld een zienswijze naar voren te brengen.

- *De participatie van ingezetenen en belanghebbenden*

De wetwijziging verplicht om in de regeling afspraken te maken over de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

- *Een actieve informatieplicht*

De wetwijziging verplicht om in de regeling afspraken te maken over de actief met de raden te delen informatie.

- *Een evaluatiebepaling*

De wetwijziging verplicht om in de regeling afspraken te maken over de evaluatie.

- *Een aanscherping van de uittredingsregeling*

De wetwijziging verduidelijkt dat de regeling bepalingen dient in te houden omtrent de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon en de deelnemende gemeenten.

Voor meer informatie over deze instrumenten en met name over de uniforme wijzigingsvoorstellen wordt verwezen naar de bijlagen. Indien een Gemeenschappelijke Regelingen aanvullend op de uniforme wijzigingsvoorstellen onderwerp gerelateerde wijzigingen voorstelt, vindt u de motivering daarvoor tevens in de bij dit voorstel opgenomen bijlagen.

Het betreft de volgende Gemeenschappelijke Regelingen:

1. Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen
2. GR Geul en Maas
3. GR Historisch Centrum Limburg
4. GGD Zuid-Limburg
5. GR Omnibuzz

6. Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg
7. Veiligheidsregio Zuid-Limburg
8. Kredietbank Limburg

De gemeenschappelijke regelingen, met uitzondering van KBL, hebben zich in deze laten adviseren door Boels Zanders Advocaten (hierna: BZA) en Coöperacion. Zij zijn als juridisch adviseur opgetreden en hebben het traject begeleid. Ruim twintig Limburgse gemeenschappelijke regelingen hebben aan het gemeenschappelijke traject meegedaan. Het doel daarvan was het komen tot uniforme wijzigingsvoorstellen met toelichting, tot uniforme besluitvorming door colleges en gemeenteraden én tot een uniform aanbiedingsmemo door de gemeenschappelijke regelingen aan de colleges.

Overigens zijn in dit traject - naast de wijzigingen als gevolg van de WGR - ook wijzigingen meegenomen voor alle gemeenschappelijke regelingen die voortvloeien uit de Aanpassingswet Wnra (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren) en de Wep (Wet elektronische publicaties). De Aanpassingswet Wnra (in werking getreden op 1 januari 2020) wijzigde de rechtspositie van het personeel van de gemeenschappelijke regelingen. De Wep (in werking getreden op 1 juli 2021) verplicht gemeenschappelijke regelingen om alle officiële publicaties online te zetten. Tevens is – in samenspraak met archiefdeskundigen - tot een nieuwe archiefbepaling gekomen. Dit op verzoek van de Provincie Limburg die om aanscherping van deze bepaling had verzocht.

Ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling van HCL dient hier nog aandacht gevraagd te worden voor het feit dat de minister van OCW ook deelneemt aan de Gemeenschappelijke Regeling HCL. Daarom dient ook de tweede kamer nog in te stemmen met de wijziging van de regeling. De voorhangprocedure bij de Tweede Kamer is voorzien nadat het gemeentelijke wijzigingstraject is doorlopen.

KBL heeft zich laten adviseren door Proof Adviseurs (Rob de Greef), een organisatieadviesbureau gespecialiseerd in samenwerking in de publieke sector. Er is aangesloten op de wijzigingen die in het traject met BZA en Coöperacion voorgesteld worden. Daarnaast zijn er enkele omissies uit het

verleden opgelost, is er de keuze gemaakt om bevoegdheden over te dragen door middel van delegatie en wijzigt de bestuurssamenstelling als gevolg van de uittreding van gemeente Heerlen.

Gewenste situatie.

Het voor 1 juli 2024 implementeren van de wijzigingen / nieuwe instrumenten in de gemeenschappelijke regelingen. De wijzigingen / nieuwe instrumenten zijn in een traject – begeleidt door BZA en Coöperacion (een samenwerking tussen Boels Zanders Advocaten en Rob de Greef) - tot stand gekomen. Tijdens dit traject heeft overleg plaatsgevonden met de gemeenschappelijke regelingen (de directies), de griffiers, de gemeentesecretarissen, de juristen én met college- en raadsleden.

2. Argumenten.

Artikel 1, tweede lid van de Wgr (51 (RUD Zuid-Limburg), 61 (BsGW) en 95 (HCL) Wgr) bepaalt dat de colleges van burgemeester en wethouders de ontwerpen van de regelingen toezenden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Dit gebeurt niet alleen als een nieuwe gemeenschappelijke regeling wordt getroffen, maar ook als een bestaande gemeenschappelijke regeling wordt gewijzigd, hetgeen nu het geval is.

Artikel 1, derde lid van de Wgr (51 (RUD Zuid-Limburg), 61 (BsGW) en 95 (HCL)) bepaalt dat de raden van de deelnemende gemeenten bij de colleges van burgemeester en wethouders binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp hun zienswijze daarover naar voren kunnen brengen.

Met de mogelijkheid om zienswijzen uit te brengen krijgen de raden een meer sturende positie bij het treffen (of in dit geval: wijzigen) van een collegeregeling.

Indien de raden geen zienswijze naar voren wensen te brengen, stellen zij de colleges daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte. Ook dit wordt bepaald in artikel 1, derde lid van de Wgr.

Onnodige vertraging wordt daarmee voorkomen.

Het ligt niet voor de hand dat het college een concept zienswijze opstelt.

Op basis van artikel 160 lid 1 onder b Gemeentewet is het college bevoegd de beslissingen van de raad voor te bereiden. In dit geval ligt deze voorbereiding – in de vorm van een geformuleerde concept zienswijze – niet voor de hand. Voor de gemeenschappelijke regelingen geldt dat dit zogenaamde collegeregeling zijn: regelingen die getroffen (in dit geval: gewijzigd) worden door de colleges. De voorliggende ontwerpen van de regelingen zijn daarmee conform de wens van het college. Zou het college toch een zienswijze opstellen, dan zou dit tot uitholling van de controlerende taak van de raad kunnen leiden.

Inmiddels is vrijdag 15 september jl. een concept-zienswijze namens de Raad van de gemeente Maastricht (vorbereid in samenspraak met de griffie) ingekomen (bijlage B_5) en hierop wordt in dit voorstel al geanticipeerd.

De bijlagen zijn opgesteld door BZA en Coöperacion in goed overleg met alle betrokkenen. Zoals al eerder aangegeven hebben de zeven voornoemde gemeenschappelijke regelingen zich laten adviseren door BZA en Coöperacion (met uitzondering dus van KBL). Zij hebben daartoe sessies georganiseerd met de gemeenschappelijke regelingen (27 september 2022; 17 januari en 18 april 2023) met de raadsgriffiers (3 november 2022 en 6 maart 2023); met de gemeentesecretarissen (1 juni 2023 en 4 september 2023) én met de coördinerende juristen (28 februari en 25 mei 2023). Ook hebben (digitale) informatiebijeenkomsten plaatsgevonden voor de college- en raadsleden (30 januari, 1 februari, 18 en 20 september 2023).

Deze sessies en informatiebijeenkomsten hebben geleid tot voorstellen voor uniforme wijzigingsvoorstellen met toelichting, tot voorstellen voor uniforme besluitvorming door colleges en gemeenteraden én tot een uniform aanbiedingsmemo door de gemeenschappelijke regelingen aan de colleges. Eveneens is in de recente sessie met de gemeentesecretarissen van 4 september jl een legal opinion van BZA en Coöperacion besproken waarin een voorstel is opgenomen hoe de handreiking van de Noord-Limburgse gemeenten en de wijzigingsvoorstellen van de gemeenten Voerendaal, Brunssum en Stein verwerkt zouden kunnen worden in de ontwerp-gemeenschappelijke regelingen.

In aanvulling op het vorenstaande is – zoals hiervoor ook al aangegeven - ter kennisname op 15 september jl ontvangen een concept-zienswijze namens de gemeenteraad van Maastricht. Deze zienswijze is opgenomen bij dit voorstel als bijlage B_5. Deze (nu nog) concept-zienswijze zal – indien en zodra deze door de gemeenteraad als zienswijze is vastgesteld en ingekomen– in behandeling worden genomen na afloop van de formele zienswijzeprocedure.

Uniforme voorstellen voor de verwerking van zienswijzen in de ontwerp-regelingen worden aan de raad voorgelegd door middel van voornoemde legal opinion (bijlage B_4.) waarbij aan de raad wordt voorgesteld een keuze te maken uit de voorstellen gedaan in deze leidraad.

3. Alternatieven.

n.v.t.

4. Financiën.

Voorstel zonder financiële consequenties binnen de begroting. Het betreft de implementatie van een wetswijziging in acht gemeenschappelijke regelingen.

5. Vervolg.

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. Een aantal wijzigingen dient voor 1 juli 2024 geïmplementeerd te zijn in iedere gemeenschappelijke regeling. Het gaat dan om nieuwe instrumenten waarmee de raad in een betere informatiepositie wordt gebracht. Het college heeft de raad een achttal ontwerp wijzigingsbesluiten toegezonden. De raad mag daar nu zijn zienswijze over kenbaar maken.

Met het geven van een zienswijze start het formele wijzigingsproces. De commissie AZ is geagendeerd voor 10 oktober a.s. en de raadsbehandeling vindt plaats op 24 oktober daaraanvolgend.

In het vervolg op (na afloop van) de zienswijzeprocedure dient de gemeenteraad aan het college toestemming te verlenen om met de wijzigingen in te stemmen. De agendering voor de commissie

AZ en de raadsbehandeling in verband met deze toestemmingsprocedure zijn voorzien in het eerste kwartaal van 2024.

Daarna kan het college een besluit nemen met betrekking tot de wijziging van de regelingen. Dit dient voor 1 juli 2024 te gebeuren.

6. Participatie

De voornoemde gemeenschappelijke regelingen worden geïnformeerd over de uitkomsten van het wijzigingsproces. Tussentijds worden ze op een aantal momenten via de accounthouders van een update voorzien.

Via www.overheid.nl komen de definitieve teksten van de gemeenschappelijke regelingen te zijner tijd voor iedereen beschikbaar.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 26 september 2023, Afdeling Juridische advies en rechtsbescherming, no.2023.03917;

gelet op de artikelen 1, tweede lid, 51 (RUD Zuid-Limburg), 61 (BsGW) en 95 Wet gemeenschappelijke regelingen (HCL);

BESLUIT:

Een zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerpbesluiten van het college over de wijziging van de navolgende gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2024:

BsGW;

Geul en Maas;

GGD Zuid-Limburg;

HCL;

Omnibuzz;

RUD Zuid-Limburg;

Veiligheidsregio Zuid-Limburg;

KBL.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 24 oktober 2023

de griffier,

{{(est:Signer1:Signature:size(200,50))}}

de voorzitter,

{{(est:Signer2:Signature:size(200,50))}}